HELSINKI GRADUATE SCHOOL OF ECONOMICS

Politiikkatoimien jälkiarviointi

Otto Toivanen
Aalto yliopisto ja Helsinki GSE

27.12.2019

Keskeinen kysymys

- Miten varmistua politiikkatoimenpiteiden tehokkuudesta?
- Miten kohdentaa veroeurot tehokkaimmin / kerätä ne vähimmin häiriöin?
- Miten taata halutut tulonjakovaikutukset?
- Vaikutus = havaitun tuleman ero siihen, mitä olisi muutoin tapahtunut.

Keskeinen viesti 1.

- Tulevaisuuden hyvät päätökset lepäävät aikaisemmin tuotetun ymmärryksen varassa.

- Aikaisempien politiikkapäätösten analysointi keskeisessä roolissa.

- Nykyisellään politiikkatoimenpiteiden analyysiä

1. ei toteuteta riittävän systemaattisesti,
2. eikä oikeita menetelmiä käyttäen

- Asiantila on kohtuullisen helposti korjattavissa.

Keskeinen viesti 2.

- Jälkiarviointi huomioitava jo politiikan suunnitteluvaiheessa.
- Keskiössä hyvän verrokkiryhmän muodostaminen.
  - Satunnaistaminen
  - Vaiheittaisuus
  - Kohdentaminen täsmällisesti määriteltyjen kriteerien avulla.
- Edellyttää vuoropuhelua päätöksentekijöiden ja tutkijoiden välillä.
- Helpompaa kuin usein ajatellaan.

Suositukset

1. Järjestelmällinen politiikkatoimien vaikutusten jälkiarviointi käyttöön

2. Jälkiarviointisuunnitelmea päätösesitysten pakolliseksi osaksi.

3. Lainsäädännön arviointineuvostaon mandaatin laajennus kattamaan jälkiarviointisuunnitelmien arviointi.

Nokso-Koivisto, O., Sarvimäki, M., ja O. Toivanen, Vaikutusarvioinnit osaksi päätöksentekoa.